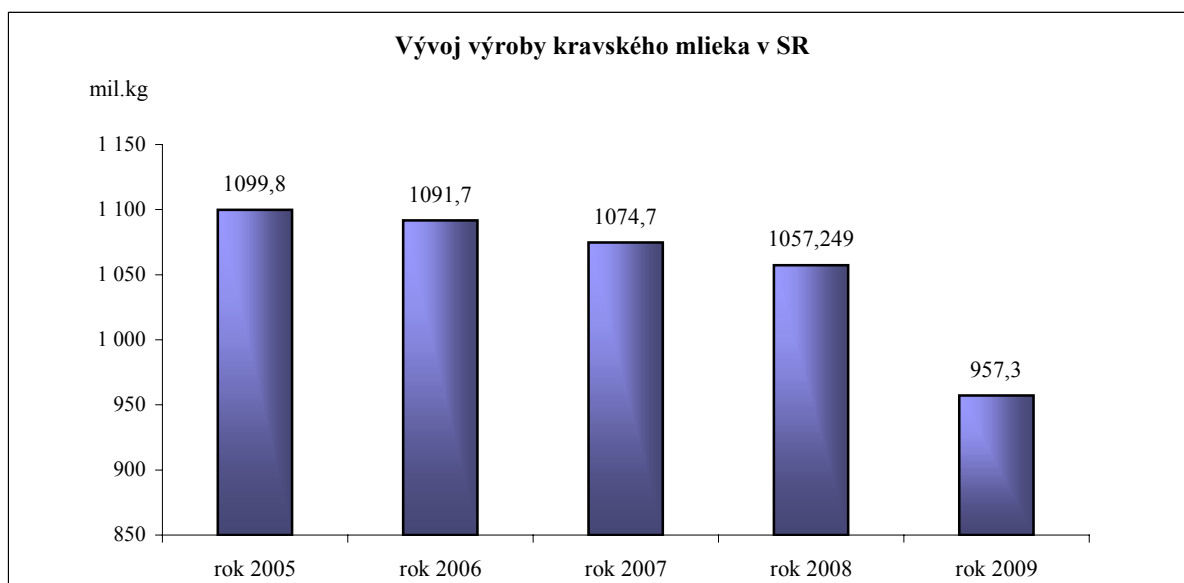

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava
Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky

MLIEKO

Situačná a výhľadová správa k 31.12.2009

Bratislava,
máj 2010

Autor:

Ing. Viera ŠAJBIDOROVÁ

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Pôdohospodárska platobná agentúra
- Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky
- Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava
- RADELA s.r.o.
- Európska mliekarenská asociácia
- Ministerstvo poľnohospodárstva USA

Autorka touto cestou ďakuje za spoluprácu všetkým uvedeným organizáciám a ich odborným pracovníkom.

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor.

**© VÚEPP Bratislava
ISSN 1337-4486**

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Mlieko

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave.
Vydanie prvé. Náklad 30 výtlačkov. Rozsah 33 strán, 29 tabuliek, 5 grafov.

Zoznam skratiek

CR SR	Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky
ČR	Česká republika
DG Agri	Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka Európskej komisie
DPH	daň z pridanej hodnoty
EDA	Európska mliekarenská asociácia (European Dairy Association)
EPZF	Európsky poľnohospodársky záručný fond
ES	Európske spoločenstvo
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
EÚ	Európska únia
FAO	Organizácia OSN pre potravinárstvo a poľnohospodárstvo (Food and Agriculture Organization of the United Nations)
FAS (USDA)	Foreign Agriculture Service, servis USDA pre zahraničné poľnohospodárstvo
FAPRI	Inštitút pre agropotravinársky výskum univerzity Iowa USA
GATT	Všeobecná dohoda o clách a obchode (General Agreement on Tariffs and Trade)
KD	krmne dni
ks	kus
kg	kilogram
l	liter
m. j.	merná jednotka
mil.	milión
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
PPA-ATIS	Pôdohospodárska platobná agentúra - Agrárne trhové informácie Slovenska
Q	kvartál, štvrťrok
SMZ	Slovenský mliekarenský zväz
SOM	sušené odstredenú mlieko
SO SR	Statistical Office of the Slovak Republic
SR	Slovenská republika
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
tis. l	tisíc litrov
tis. t	tisíc ton
tis. ks	tisíc kusov
USDA	Ministerstvo poľnohospodárstva USA
VN	vlastné náklady
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva

OBSAH	strana
Úvod	6
Súhrn	6
1. Regulačná a podporná politika spoločného a národného trhu.....	7
1.1. Spoločná organizácia trhu EÚ s mliekom a mliečnymi výrobkami.....	7
1.1.1. Trhové opatrenia	7
1.1.2. Obchodné mechanizmy	9
1.1.3. Hygienické balíčky	10
1.1.4. Formy podpôr	10
1.2. Legislatíva k národnej organizácii trhu	11
2. Situácia na trhu v SR	12
2.1. Prvovýroba	12
2.2. Spracovateľský priemysel.....	16
2.3. Domáca spotreba.....	19
2.4. Zásoby.....	21
2.5. Bilancie zdrojov použitia.....	21
2.6. Zahraničný obchod	22
2.7. Ceny.....	24
3. Situácia na trhu v EÚ.....	27
4. Situácia na trhu vo svete.....	30

ÚVOD

Predložená situačná a výhľadová správa Mlieko nadväzuje na správu vydanú v novembri 2009. Je vypracovaná podľa metodiky schválenej MP SR na základe podkladov uvedených zdrojov informácií spolu s vlastnými prepočtami so stavom k 31.12.2009. Zahraničný obchod je spracovaný na základe údajov z colnej štatistiky a dopočítaných údajov MP SR zo dňa 16. marca 2010. Správa je k dispozícii na VÚEPP v Bratislave a na internetovej stránke <http://www.vuepp.sk>.

SÚHRN

V roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 priemerný počet dojníc na Slovensku klesol zo 175,5 tis. ks na 165,9 tis. ks, pokles o 9,6 tis. ks (5,5 %).

Ročná úžitkovosť na dojnicu za dvanásť mesiacov v roku 2009 oproti roku 2008 klesla o 255,1 kg (4,2 %) na 5 769,8 kg.

Objem produkcie mlieka sa medziročne znížil o 99 922,5 t na 957 326,8 t (9,5 %). Z uvedeného objemu výrobcovia mlieka - právnické osoby znížili výrobu kravského mlieka oproti roku 2008 o 9,7 %.

V priebehu kalendárneho roka 2009 celkove sa predalo 864 076,9 t kravského mlieka, z toho dodávky tvorili 852 363,0 t a priamy predaj 11 713,9 t.

V porovnaní s kalendárnym rokom 2008 bolo schválenými nákupcami nakúpené v roku 2009 o 93 260,8 t kravského mlieka menej, čo predstavuje zníženie o 9,9 %. Z nakúpeného množstva mlieka schválenými nákupcami bolo do kvalitatívnych tried Q a I v roku 2009 zaradené 94,9 %.

Nákupná cena mlieka spolu sa v roku 2008 v porovnaní s predchádzajúcim rokom znížila v priemere o 12,94 EUR/100 kg (o 38,3 %) na 20,82 EUR/100 kg.

Priemerná tučnosť nakúpeného kravského mlieka v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 sa znížila indexom 98,6, priemerný obsah bielkovín sa zvýšil indexom 101,3.

V spracovateľskom priemysle na Slovensku bol v roku 2009 v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný pokles výroby sušeného odtučneného mlieka o 43,5 %, smotany o 28,5 %, sušeného plnotučného mlieka o 24,4 %, masla a výrobkov z mliečneho tuku o 14,8 %, tavených syrov o 11,8 %, prírodných syrov celkom o 8,4 %, kyslomliečnych výrobkov o 0,4 %. V porovnaní s rokom 2008 sa zvýšila výroba konzumného mlieka o 8,6 % a ovčích syrov o 1,7 %.

Pri porovnaní cien mlieka a mliečnych výrobkov za rok 2009 a rok 2008 u všetkých sledovaných výrobkov je preukázateľný pokles cien. Spracovateľské ceny vybraných mliečnych výrobkov poklesli indexom 62,2 (sušené odtučnené mlieko až 88,6 (maslo spotrebiteľské balenie). Spotrebiteľské ceny sledovaných mliečnych výrobkov poklesli indexom 78,3 (syr Eidamská tehla) až 98,1 (zahustené nesladené mlieko).

V zahraničnom obchode s mliekom a mliečnymi výrobkami Slovensko vykazuje za rok 2009 zápornú obchodnú bilanciu vo výške -23 846 tis. EUR.

1. Regulačná a podporná politika spoločného a národného trhu

1.1. Spoločná organizácia trhu EÚ s mliekom a mliečnymi výrobkami

- Nariadenie Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) základné nariadenie spoločnej organizácii trhu, ktorým sa upravuje trhovú intervenciu (kvóty, intervencie režimy pomoci atď.) a pravidlá obchodovania pre poľnohospodárske výrobky v platnom znení.
- Nariadenie Rady (ES) č. 72/2009 z 19. januára 2009 o úpravách spoločnej poľnohospodárskej politiky zmenením a doplnením nariadení (ES) č. 247/2006, (ES) č. 320/2006, (ES) č. 1405/2006, (ES) č. 1234/2007, (ES) č. 3/2008 a (ES) č. 479/2008 a zrušením nariadení (EHS) č. 1883/78, (EHS) č. 1254/89, (EHS) č. 2247/89, (EHS) č. 2055/93, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 2596/97, (ES) č. 1182/2005 a (ES) č. 315/2007.
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1233/2009 z 15. decembra 2009, ktorým sa ustanovuje osobitné opatrenie na podporu trhu v mliekarenskom odvetví.

1.1.1. Trhové opatrenia

Kvóty

- Nariadenie Komisie (ES) č. 595/2004 z 30. marca 2004, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003, ktorým sa stanovujú poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1468/2006 zo 4. októbra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 595/2004, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003 stanovujúceho poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov.
- Nariadenie Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 228/2008 z 13. marca 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 595/2004, pokiaľ ide o intenzitu kontrol dodávok a priameho predaja mlieka.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 248/2008 zo 17. marca 2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o vnútroštátne kvóty na mlieko.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 258/2009 z 26. marca 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 595/2004, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003, ktorým sa stanovujú poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 416/2009 z 20. mája 2009 o rozdelení vnútroštátnych kvót na mlieko stanovených na obdobie rokov 2008/2009 v prílohe IX k nariadeniu Rady (ES) č. 1234/2007 na „dodávky“ a „priamy predaj“.

- Nariadenie Komisie (ES) č. 793/2009 z 31. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 595/2004, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1788/2003, ktorým sa stanovujú poplatky v sektore mlieka a mliečnych výrobkov.

Intervencie

- Nariadenie Komisie (ES) č. 214/2001 z 20. januára 2001 ustanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o intervenciu na trhu s odtučneným práškovým mliekom v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1417/2006 z 26. septembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1898/2005, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o opatrenia na predaj smotany, masla a koncentrovaného masla na trhu Spoločenstva.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 181/2009 zo 6. marca 2009, ktorým sa do 31. augusta 2009 pozastavuje intervenčný nákup masla za pevne určené ceny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 186/2009 z 9. marca 2009, o začatí nákupu masla na základe výberového konania počas obdobia, ktoré sa skončí 31. augusta 2009.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 309/2009 z 15. apríla 2009, ktorým sa do 31. augusta 2009 pozastavuje intervenčný nákup odtučneného práškového mlieka za pevne určené ceny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 310/2009 z 15. apríla 2009 o začatí nákupu odtučneného sušeného mlieka na základe výberového konania počas obdobia, ktoré sa skončí 31. augusta 2009.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 733/2009 z 11. augusta 2009, ktorým sa prijímajú núdzové opatrenia pre trh s mliekom a mliečnymi výrobkami formou nákupu masla a sušeného odstredeného mlieka prostredníctvom verejnej súťaže na obdobie od 1. septembra 2009 do 30. novembra 2009.
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1272/2009 z 11. decembra 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007, pokiaľ ide o nákup a predaj poľnohospodárskych výrobkov v rámci verejnej intervencie.
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1233/2009 z 15. decembra 2009, ktorým sa ustanovuje osobitné opatrenie na podporu trhu v mliekarenskom odvetví.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1038/2009 z 19. októbra 2009, ktorým sa ustanovuje výnimka z nariadenia (ES) č. 1234/2007 (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov), pokiaľ ide o intervenčné obdobia pre maslo a sušené odtučnené mlieko v rokoch 2009 a 2010.

Školské mlieko

- Nariadenie Komisie (ES) č. 657/2008 z 10. júla 2008, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 pokiaľ ide o pomoc Spoločenstva pri poskytovaní mlieka a mliečnych výrobkov žiakom vo vzdelávacích inštitúciách v platnom znení.

1.1.2 Obchodné mechanizmy

- Nariadenie Komisie (ES) č. 376/2008, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania systému dovozných a vývozných licencií a certifikátov s vopred stanovenou sadzbou náhrady pre poľnohospodárske produkty v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2220/1985 z 22. júla 1985, ktorým sa stanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému zábezpek pre poľnohospodárske výrobky v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2535/2001 zo 14. decembra 2001, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia rady (ES) č. 1255/1999 v súvislosti s dohodami týkajúcimi sa dovozu mlieka a mliečnych výrobkov a otvorenia colných kvót v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 562/2005 z 5. apríla 2005, ktorým sa ustanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o výmeny oznamov medzi členskými štátmi a Komisiou v sektore mlieka a mliečnych výrobkov v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1282/2006 zo 17. augusta 2006, ktorým sa ustanovujú osobitné podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1255/1999, pokiaľ ide o vývozné licencie a vývozné náhrady pre mlieko a mliečne výrobky v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1301/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné pravidlá pre správu colných kvót pre poľnohospodárske produkty spravovaných prostredníctvom systému dovozných licencií v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 826/2008 z 20. augusta 2008, ktorým sa ustanovujú všeobecné pravidlá poskytovania pomoci Spoločenstva na súkromné skladovanie niektorých poľnohospodárskych produktov v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1182/2008 z 28. novembra 2008, ktorým sa vopred stanovuje výška pomoci na súkromné skladovanie masla na rok 2009 v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 671/2009 z 24. júla 2009, ktorým sa začína konanie o udelení vývozných licencií na syr, ktorý sa má vyvážať do Spojených štátov amerických v roku 2010 v rámci určitých kvót podľa GATT.

Vývozné náhrady

- Nariadenie Komisie (ES) č. 612/2009 zo 7. júla 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá uplatňovania vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky (prepracované znenie).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1043/2005 z 30. júna 2005, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 3448/93 v súvislosti so systémom priznávajúcim vývozné náhrady na určité poľnohospodárske výrobky vyvážané vo forme tovarov, na ktoré sa nevzťahuje príloha I zmluvy, a kritériami stanovovania výšky týchto náhrad v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1454/2007 z 10. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá vypísania verejnej súťaže na stanovenie vývozných náhrad za určité poľnohospodárske výrobky v platnom znení.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 619/2008 z 27. júna 2008, ktorým sa vyhlasuje stála verejná súťaž na vývozné náhrady týkajúce sa určitých mliečnych výrobkov v platnom znení.

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1344/2008, ktorým sa na rok 2009 uverejňuje nomenklatúra poľnohospodárskych výrobkov pre vývozné náhrady zavedené nariadením (EHS) č. 3846/87 v platnom znení.

1.1.3. Hygienické balíčky

- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín v platnom znení.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu v platnom znení.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné predpisy na organizáciu úradných kontrol produktov živočíšneho pôvodu určených na ľudskú spotrebu v platnom znení.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných za účelom zabezpečenia overenia dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá v platnom znení.

Informácie k nariadeniam týkajúcich sa mlieka a mliečnych výrobkov sú zverejnené aj na internetových stránkach:

- <http://europa.eu>
- <http://aprox.government.gov.sk>
- <http://ccvista.taix.be/download.asp>
- <https://forum.europa.eu.int>
- www.apa.sk

1.1.4 Formy podpôr

Prehľad vyplatených vývozných náhrad za mliečne výrobky

Obdobie: 1.1.2009 – 31.12.2009

Komodita	Množstvo v t	Suma v EUR
Sušené mlieko s obsahom tuku 27 %	82,5	23 925,00
Sušené odstredené mlieko do 1,5 %	44	9 680,00
Syr Eidam	277,5	55 252,67
Syr Gouda	335,4	69 292,81
Syr Maasdamer Appolon	34,9	7 035,17
Spolu	x	165 185,65

Prameň: PPA

Prehľad o vývozných licenciách pre mlieko a mliečne výrobky s vopred stanovenou sadzbou náhrady

Obdobie: 1.1.2009 – 31.12.2009

Názov	KN kód	Počet povolených vývozných licencií	Krajina určenia	Udelené množstvo na licencií (kg)	Skutočne vyvezené množstvo (kg)
Sušené plnotučné mlieko	0402 21 19 9900	3	Libanon	67 000	67 000
Syr Eidam	0406 90 23 9900	16	Rusko Libanon	459 500	459 283
Syr Gouda	0406 90 78 9100	6	Rusko	434 500	434 500
Syr Maasdam	0406 90 87 9971	1	Alžírsko	38 000	34 999

Prameň: PPA

Pre mlieko a mliečne výrobky bez vopred stanovenej sadzby náhrady, podľa údajov PPA, neboli v období 1.1.2009 – 31.12.2009 vydané žiadne vývozné licencie.

Dotácie na „školské mlieko“ školský rok 2008/2009

Množstvo mliečnych výrobkov (kg)	Národné zdroje (€)	Európske zdroje (€)	Zdroje spolu (€)
2 658 092	1 179 171,62	482 450,16	1 661 621,78

Prameň: PPA

Dotácie za „školské mlieko“

Obdobie: 01. 01. 2009 – 31. 12. 2009

Množstvo mliečnych výrobkov (kg)	Národné zdroje (€)	Európske zdroje (€)	Spolu (€)
1 438 035,32	862 979,11	363 435,92	1 226 415,03

Prameň: PPA

Poznámka: Tabuľka obsahuje dotácie, ktoré boli uhradené od 1. 1. 2009 – 31. 12. 2009

1.2 Legislatíva k národnej organizácii trhu

- Zákon č. 543/2007 Z. z. z 25. októbra 2007 o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení zákona č. 601/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z. z. z 20. augusta 2008 o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách v znení nariadenia vlády SR č. 342/2009 Z. z.
- Zákon č. 492/2008 Z. z. zo 4. novembra 2008, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 294/2009 Z. z. z 1. júla 2009 o podmienkach pridelovania kvót mlieka.

- Nariadenie vlády SR č. 352/2009 Z. z., z 19. augusta 2009, ktorým sa ustanovujú hygienické požiadavky na priamy predaj a dodávanie malého množstva prvotných produktov živočíšneho pôvodu, mäsa z hydiny a domácich králikov, voľne žijúcej zveri a zveriny z nej.
- Nariadenie vlády SR č. 78/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky poskytnutia jednorazovej podpory v sektore produkcie mlieka nadobudlo účinnosť 15. 3. 2010 a jeho platnosť skončí 31. 8. 2010. Nariadením vlády SR sa vykonáva nariadenie Európskej komisie (EÚ) č. 1233/2009 z 15. decembra 2009, ktorým sa ustanovuje osobitné opatrenie na podporu trhu v mliekarenskom odvetví.

Informácie k národnej legislatíve týkajúcej sa mlieka a mliečnych výrobkov sú zverejnené aj na internetových stránkach:

- <http://aprox.government.gov.sk>
- www.apa.sk

2. Situácia na trhu v SR

2.1 Prvovýroba

Priemerný počet dojníc

Klesajúci trend priemerných počtov dojníc pokračoval aj v uplynulom kalendárnom roku. V roku 2009 predstavoval v SR priemerný počet dojníc 165,9 tis. ks, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 9,6 tis. ks (5,5 %). Na konci roku 2010 je odhadované medziročné zníženie priemerného počtu dojníc o 7 tis. ks (o 4,2 %) na 159 tis. kusov.

Vývoj priemerných počtov dojníc v tis. ks

Development of average number of **dairy** cows in thousand heads

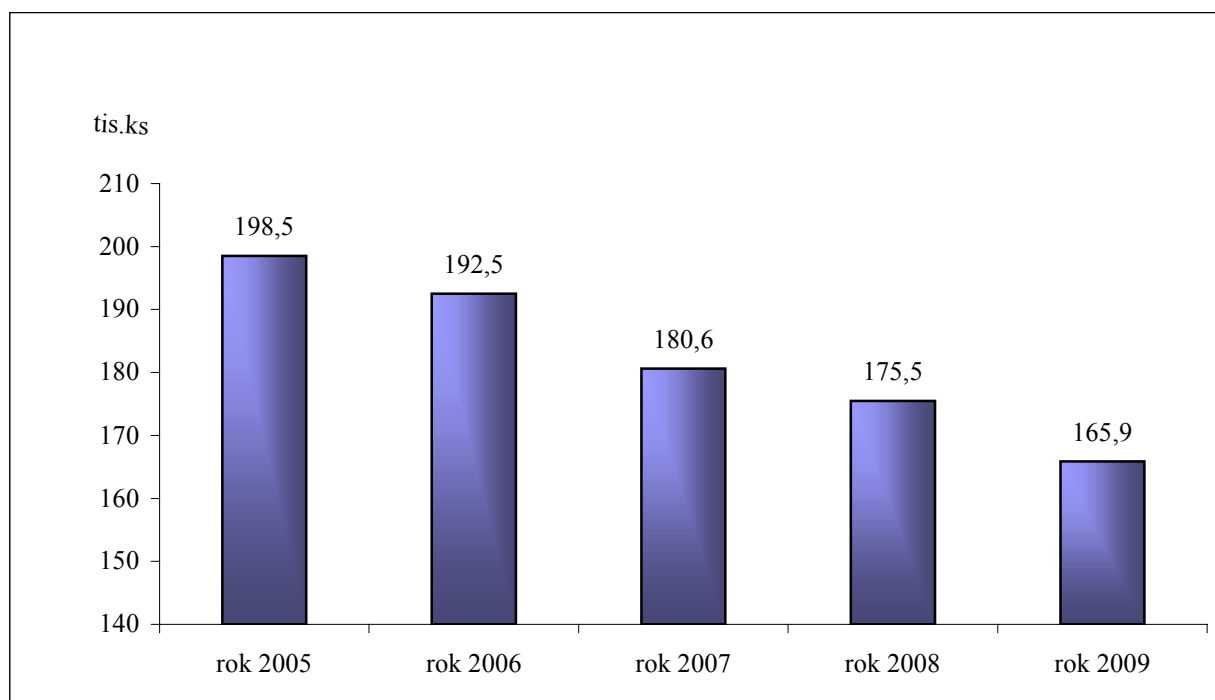
Tabuľka č. 1

Obdobie	r. 2007	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	r. 2008	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	r. 2009	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	Index 2009/2008	Index 09/08 práv. osoby
I. Q.	183,4	163,4	178,0	158,4	171,2	152,7	96,2	96,4
II. Q.	181,7	161,7	176,4	156,7	167,7	149,3	95,1	95,3
Jan. - Jún	182,5	162,5	177,2	157,5	169,5	151,0	95,6	95,9
III. Q.	179,3	159,5	174,7	155,2	163,4	145,1	93,5	93,5
Jan. - Sept.	181,4	161,5	176,4	156,8	167,4	149,0	94,9	95,0
IV. Q.	177,9	158,1	172,9	153,7	161,4	143,1	93,4	93,1
Jan. - Dec.	180,6	160,7	175,5	156,0	165,9	147,5	94,5	94,6

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet. (1) Priemerný počet dojníc za právnické osoby

Vývoj priemerného počtu dojníc na Slovensku

Development of dairy cows number in Slovakia

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet

Úžitkovosť

Krída v mliekarenskom odvetví sa prejavila už i v parametri, ktorý mal na Slovensku dlhodobu stúpajúcu tendenciu. V roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 klesla úžitkovosť o 255,1 kg (4,2 %) na 5 769,8 kg.

V roku 2010 sa odhaduje mierny nárast úžitkovosti približne na 5 780 kg na dojnicu.

Vývoj úžitkovosti na 1 dojnicu v kg

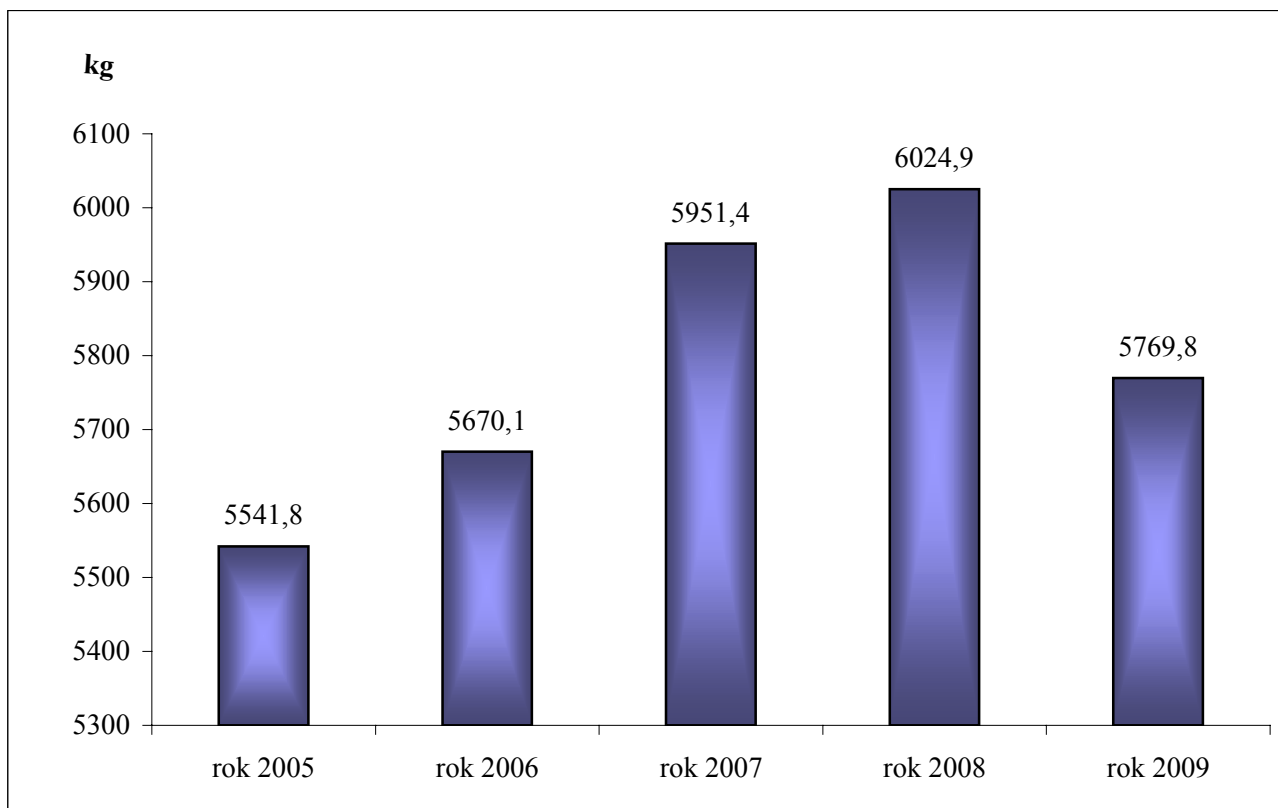
Development of milk yield per dairy cow in kilograms

Tabuľka č. 2

Obdobie	r. 2007	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	r. 2008	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	r. 2009	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	Index 2009/2008	Index 09/08 práv. osoby
I. Q.	1 446,14	1 524,40	1 508,43	1 592,95	1 457,59	1 533,00	96,6	96,2
II. Q.	1 538,21	1 623,24	1 559,64	1 634,64	1 495,37	1 573,15	95,9	96,2
Jan. - Jún	2 984,00	3 148,01	3 067,84	3 227,59	2 952,74	3 105,70	96,2	96,2
III. Q.	1 519,66	1 602,81	1 510,65	1 594,42	1 452,63	1 528,31	96,2	95,9
Jan. - Sept.	4 503,68	4 750,82	4 578,94	4 832,32	4 406,52	4 635,69	96,2	95,9
IV. Q.	1 446,47	1 524,57	1 444,66	1 519,91	1 359,93	1 428,87	94,1	94,0
Jan. - Dec.	5 951,38	6 276,40	6 024,94	6 354,43	5 769,82	6 069,08	95,8	95,5

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet. (1) Priemerná úžitkovosť dojníc za právnické osoby

Vývoj úžitkovosti (v kg za rok) na jednu dojnicu na Slovensku
Development of milk yield per dairy cow in Slovakia (in kg per year)

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet

Produkcia mlieka

Výroba kravského mlieka na Slovensku v roku 2009 oproti roku 2008 poklesla o 99,9 mil. kg (9,5 %) a dosiahla výšku 957,3 mil. kg. Uvedený pokles bol zapríčinený znížením priemerného stavu dojníc ako i poklesom úžitkovosti na dojnicu.

Pre rok 2010 je odhad výroby mlieka 919,0 mil. kg, čo predstavuje zníženie o 4 %.

Vývoj výroby kravského mlieka v mil. kg

Development of cow milk production in million kilograms

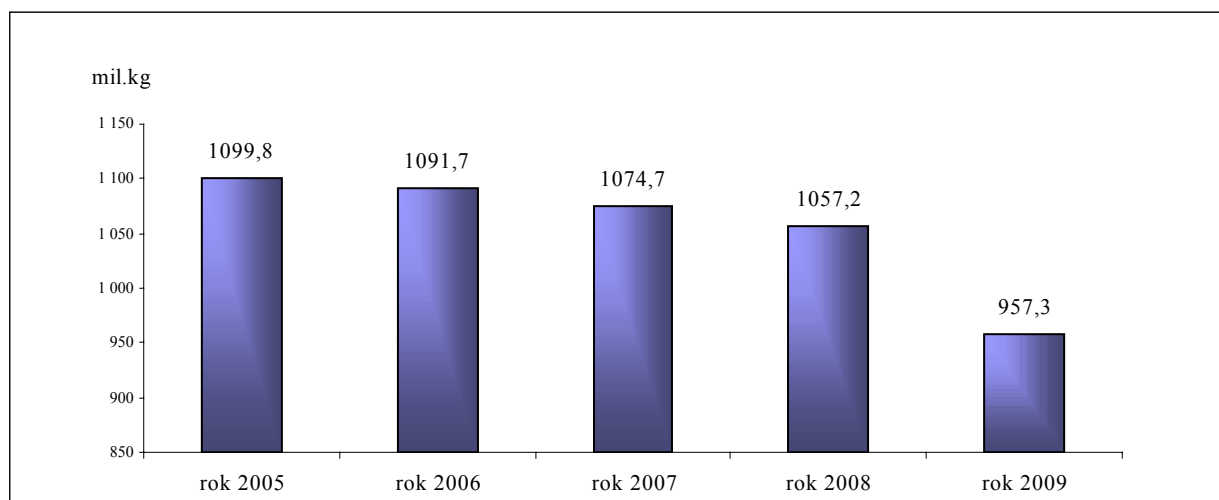
Tabuľka č. 3

Obdobie ¹	r. 2007	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	r. 2008	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	r. 2009	z toho ⁽¹⁾ práv.osoby	Index 2009/2008	Index 09/08 Práv. osoby
I. Q.	265,2	249,0	268,5	252,3	249,6	234,1	92,9	92,8
II. Q.	279,4	262,5	275,1	258,1	250,8	234,9	91,2	91,0
<u>Jan. - Jún</u>	544,6	511,6	543,6	510,4	500,4	469,0	92,1	91,9
III. Q.	272,6	255,7	263,9	247,3	237,4	221,8	89,9	89,7
<u>Jan. - Sept.</u>	817,2	767,3	807,5	757,7	737,8	690,7	91,4	91,2
IV. Q.	257,4	241,2	249,7	233,6	219,6	204,5	87,9	87,5
<u>Jan. - Dec.</u>	1 074,7	1 008,5	1 057,2	991,3	957,3	895,2	90,5	90,3

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet (1) Výroba mlieka za právnické osoby

Vývoj výroby kravského mlieka v SR

Development of cow milk production in the SR

Prameň: ŠÚ SR a vlastný prepočet

Predaj mlieka

Celkove prvovýrobcovia mlieka v priebehu kalendárneho roka 2009 obchodovali s 864,08 mil. kg kravského mlieka.

Vývoj predaja mlieka prvovýrobcov v mil. kg

Development of milk sale from farmers in million kilograms

Tabuľka č. 4

Obdobie ¹	2007			2008			2009		
	Predaj A ¹	Predaj B ²	Predaj C ³	Predaj A ¹	Predaj B ²	Predaj C ³	Predaj A ¹	Predaj B ²	Predaj C ³
Január	79,82	-	-	80,32	-	-	76,54	-	-
Február	73,74	-	-	77,23	-	-	70,16	-	-
Marec	83,63	-	-	83,34	-	-	77,18	-	-
<i>I. Q spolu</i>	237,19	2,49	239,68	240,89	2,35	243,24	223,87	2,13	226,00
Apríl	83,03	-	-	81,07	-	-	74,05	-	-
Máj	86,32	-	-	84,57	-	-	77,54	-	-
Jún	82,47	-	-	80,67	-	-	73,63	-	-
<i>II. Q spolu</i>	251,82	2,29	254,11	246,31	2,39	248,70	225,22	2,76	227,98
Jan.-jún spolu	489,01	4,78	493,80	487,20	4,74	491,94	449,09	4,89	453,98
Júl	83,89	-	-	81,33	-	-	72,52	-	-
August	82,60	-	-	79,13	-	-	70,48	-	-
September	78,48	-	-	74,61	-	-	66,00	-	-
<i>III. Q spolu</i>	244,97	2,24	247,21	235,07	2,36	237,42	209,00	3,05	212,06
Jan.-sept. spolu	733,98	7,02	741,01	722,27	7,09	741,00	658,09	7,94	666,03
Október	78,00	-	-	74,50	-	-	65,57	-	-
November	73,81	-	-	72,74	-	-	62,76	-	-
December	78,43	-	-	76,10	-	-	65,94	-	-
<i>IV. Q spolu</i>	230,24	2,32	232,56	223,35	2,28	225,63	194,27	3,77	198,04
<i>Jan.- dec. spolu</i>	964,22	9,34	973,56	945,62	9,37	954,99	852,36	11,71	864,08

Prameň: Radela - výkaz ML (MP SR) 6-12, ŠÚ SR (Zdroje a využitie mlieka za organiz. zapísané v registri fariem) a vlastné prepočty

1 Predaj A = Predaj schváleným nákupcom. Zdroj: ML (MP SR) 6-12, 2 Predaj B = mlieko spracované v organizáciách zapísaných v registri fariem plus ich priamy predaj. Zdroj ŠÚ SR, 3 Predaj C = celkový predaj (Predaj A + Predaj B)

Objem dodávok mlieka v roku 2009 tvoril 852,36 mil. kg (98,6 %) a priamy predaj 11,71 mil. kg (1,4 %).

V porovnaní s rokom 2008 sa celkový predaj mlieka v roku 2009 znížil o 90,92 mil. kg (9,5 %); objem dodávok medziročne poklesol o 93,26 mil. kg (9,9 %) a priamy predaj sa zvýšil o 2,34 mil. kg (25 %).

Národná kvóta pre Slovensko na kvótový rok 2009/2010 (podľa nariadenia Rady (ES) č. 72/2009) je spolu 1 072 219 798 kg. SR požiadala o jej rozdelenie na kvótový rok 2009/2010: pre dodávky 1 049 575 219 kg a pre priamy predaj 22 644 579 kg. (Uvedené množstvá neboli do 8. apríla 2010 zverejnené v Úradnom vestníku EÚ.)

Aktuálne pridelené individuálne kvóty za SR podľa PPA k 31.3.2010 (v mil. kg):

dodávky	priamy predaj
1 037,126	21,093

V prebiehajúcom kvótovom roku 2009/2010 (od 1.4.2009 k 30.12.2009) predaj kvótovaného surového kravského mlieka, podľa štatistického zisťovania, dosiahol objem 638,08 mil. kg, čo je 59,5 % z národnej kvóty bez korekcie na tuk.

Od vstupu SR do EÚ ani v jednom sledovanom období Slovensko národnú kvótu rozdelenú na dodávky a priamy predaj neprekročilo, t.j. nestanovovalo a neodvádzalo poplatok za nadbytočné množstvá do EPZF.

Vývoj plnenia kvóty

Tabuľka č. 5

Obdobie kvótový rok	Plnenie kvóty pre dodávky v %	Plnenie kvóty pre priamy predaj v %	Plnenie národnej kvóty spolu v %
2004/2005	94,53	69,98	94,29
2005/2006	97,60	44,10	97,15
2006/2007	93,85	78,46	93,70
2007/2008	95,15	78,17	94,97
2008/2009	89,55	74,87	89,38
2009/2010*	79,09	59,99	78,69

Prameň: Pôdohospodárska platobná agentúra

Poznámka: Dodávka nákupcom po korekcii na skutočne dodaný tuk a priamy predaj v prepočte výrobkov na mlieko.

* Podľa dostupných mesačných štatistických údajov o dodávke a priamom predaji od prvovýrobcov (do konca februára 2010) a na základe odhadov PPA (vývoja do konca kvótového roku, t.j. 31.3.2010), v porovnaní k novému požadovanému rozdeleniu medzi dodávky a priamy predaj bez korekcie na tuk

2.2. Spracovateľský priemysel

Nákup mlieka spracovateľskými podnikmi

V priebehu roku 2009 spracovatelia nakúpili spolu 852,4 tis. t mlieka, o 93,3 tis. t (9,9 %) menej ako v roku 2008. Podiel nakúpeného surového kravského mlieka zaradeného do Q a I triedy z celkového nákupu sa v medziročnom porovnaní zvýšil z 93,9 % na 94,9 %. Nákupná cena mlieka uvedenej kvality medziročne klesla o 13,11 EUR na 21,08 EUR za 100 kilogramov. Podiel nákupu neštandardného mlieka z celkového nakúpeného množstva mlieka bol o 24,4 % nižší ako v predchádzajúcom roku.

Kvalita, ceny a úhrada za surové kravské mlieko schválenými nákupcami

Raw cow milk - quality, prices and reimbursement by accredited purchasing agents

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ	Nákup mlieka				Nákupná cena		Hodnota nákupu	
	I.-XII. 08	I.-XII. 09	I.-XII. 08	I.-XII. 09	I.-XII. 08	I.-XII. 09	I.-XII. 08	I.-XII. 09
	mil. kg	mil. kg	v %	v %	EUR/100 kg	EUR/100 kg	tis. EUR	tis. EUR
Spolu	945,62	852,36	100,00	100,00	33,76	20,82	319 116	177 427
Q + I. trieda	887,61	808,51	93,87	94,85	34,19	21,08	303 370	170 462
Q trieda	465,62	419,95	49,24	49,27	34,09	21,30	158 673	89 439
I. trieda	421,98	388,56	44,62	45,59	34,29	20,85	144 696	81 023
Neštandard	58,01	43,86	6,13	5,15	27,15	15,88	15 746	6 965

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 a vlastné prepočty. Poznámka 1: Cena je za surové kravské mlieko od prvovýrobcov, Poznámka 2: za rok 2008 ceny v EUR sú prepočítané konverzným kurzom 30,1260

Priemerná nákupná cena surového kravského mlieka za rok 2009 v porovnaní s rokom 2008 klesla o 38,3 %.

Priemerná nákupná cena surového kravského mlieka v EUR/100kg (bez DPH)

The average purchase price of raw cow milk in EUR/100kg (excl. VAT)

Tabuľka č. 7

Obdobie	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemer*
2006	31,27	31,17	31,40	30,77	30,67	30,64	30,24	30,24	30,80	30,94	31,27	31,40	30,90
2007	31,57	31,47	31,77	30,90	30,87	30,67	30,74	31,00	32,36	34,49	36,08	37,41	32,36
2008	39,20	38,77	38,50	36,48	35,05	33,49	32,53	31,83	31,40	30,80	28,25	27,38	33,76
2009	24,39	21,39	18,72	17,68	17,67	18,00	18,60	19,54	20,96	23,24	25,16	25,99	20,82
Index 09/08	62,2	55,2	48,6	48,5	50,4	53,7	57,2	61,4	66,7	75,4	89,1	94,9	61,7

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 * vážený priemer

Poznámka: do roku 2008 ceny v EUR sú prepočítané konverzným kurzom 30,1260

Podľa štatistických zisťovaní priemerná tučnosť nakúpeného kravského mlieka v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 poklesla indexom 98,6. Priemerný obsah bielkovín nakúpeného kravského mlieka sa za rok 2009 zvýšil indexom 101,3.

Množstvo tuku v nakúpenom surovom kravskom mlieku v SR (v %)

Fat content in purchased raw cow milk in the SR (in %)

Tabuľka č. 8

Obdobie	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemer *
2007	3,86	3,82	3,79	3,77	3,78	3,63	3,60	3,59	3,77	3,84	3,91	3,92	3,78
2008	3,88	3,83	3,80	3,81	3,71	3,66	3,62	3,62	3,72	3,82	3,87	3,83	3,78
2009	3,82	3,81	3,80	3,72	3,60	3,62	3,61	3,63	3,68	3,80	3,91	3,86	3,73
Index 09/08	98,5	99,6	100,3	97,6	97,0	98,9	99,7	100,3	98,9	99,5	101,0	100,8	98,6

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 * vážený priemer

Množstvo bielkovín v nakúpenom surovom kravskom mlieku v SR (v %)

Protein content in purchased raw cow milk in the SR (in %)

Tabuľka č. 9

Obdobie	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemer.*
2007	3,33	3,30	3,29	3,27	3,24	3,22	3,20	3,22	3,32	3,40	3,43	3,40	3,28
2008	3,35	3,33	3,30	3,28	3,23	3,22	3,22	3,25	3,31	3,39	3,41	3,45	3,29
2009	3,43	3,39	3,33	3,28	3,27	3,26	3,22	3,24	3,34	3,43	3,45	3,40	3,33
Index 09/08	102,4	101,9	100,8	100,0	101,2	101,2	100,0	99,7	100,9	101,2	101,2	98,6	101,3

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 * vážený priemer

Výroba mliečnych výrobkov

V spracovateľskom priemysle na Slovensku bol v roku 2009 v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný pokles výroby sušeného odtučneného mlieka o 43,5 %, smotany o 28,5 %, sušeného plnotučného mlieka o 24,4 %, masla a výrobkov z mliečného tuku o 14,8 %, tavených syrov o 11,8 %, prírodných syrov celkom o 8,4 %, kyslomliečnych výrobkov o 0,4 %. V porovnaní s rokom 2008 sa zvýšila výroba konzumného mlieka o 8,6 % a ovčích syrov o 1,7 %.

Výroba mlieka a mliečnych výrobkov v spracovateľskom priemysle v tonách

Milk and milk products production in the processing industry in tons

Tabuľka č. 10

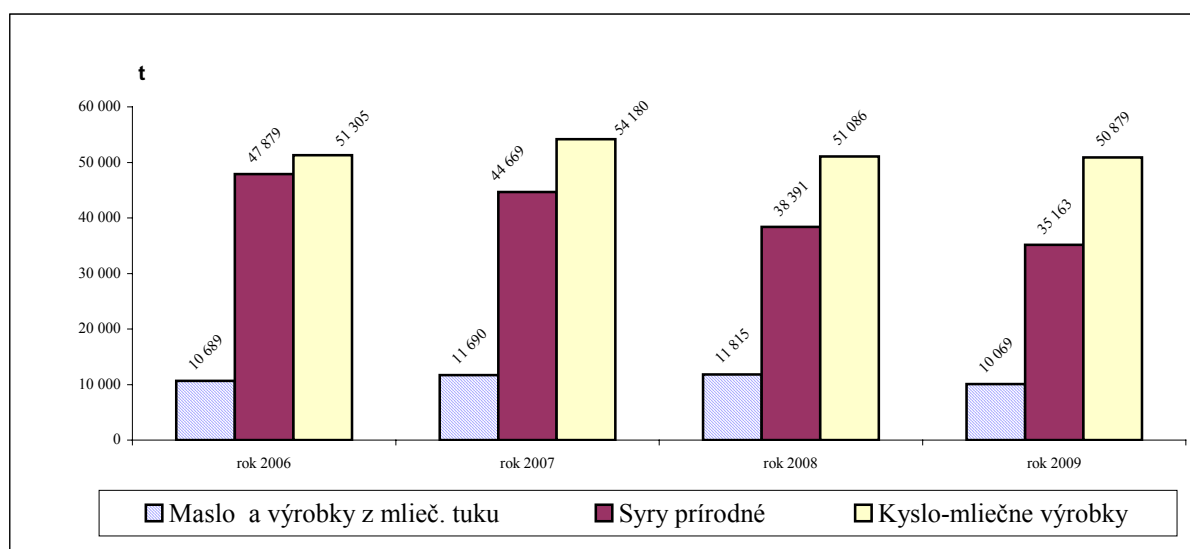
Obdobie ¹	Konzumné mlieko spolu ²	Syry prírodné ³				Syry tavené ⁸	Smotany spolu ⁹
		spolu vrátane čerstvých ⁴	z toho: ovčie syry ⁵	len čerstvé syry ⁶	z toho: ovčie ⁷		
2006	238 331	47 879	1 452	8 944	I	11 595	33 670
2007	252 279	44 669	1 196	9 459	808	13 641	34 619
2008	241 996	38 391	1 220	8 018	767	11 695	37 889
2009	262 748	35 163	1 241	7 196	841	10 315	27 099

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 a ŠÚ SR a vlastné prepočty, I - dôverný údaj podľa zákona č.540/2001¹⁰

Graf č. 4

Vývoj výroby vybraných mliečnych výrobkov v SR

Development of selected dairy products in the SR

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12, ŠÚ SR

Výroba mlieka a mliečnych výrobkov v spracovateľskom priemysle v tonách

Milk and dairy products production in the processing industry in tons

pokračovanie tabuľky č. 10

Obdobie ¹	Kyslo-mliečne výrobky ²	Maslo a výrobky z mlieč. tuku ³	Sušené mlieko spolu ⁴	z toho: odtučnené ⁵	plnotučné ⁶
2006	51 305	10 689	11 954	5 705	5 571
2007	54 180	11 690	14 285	8 207	5 808
2008	51 086	11 815	11 659	7 207	4 173
2009	50 879	10 069	7 339	4 070	3 156

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 a ŠÚ SR⁷

2.3 Domáca spotreba

Podľa štatistických zisťovaní spotreba konzumného kravského mlieka na jedného obyvateľa na Slovensku v roku 2008 sa v porovnaní s rokom 2007 znížila o 4,1 kg (7,8 %); pre rok 2009 sa odhaduje jej medziročné zvýšenie o 3,0 kg (6,2 %).

Výrazný medziročný nárast bol zaznamenaný v spotrebe smotany (o 46,7 %). Spotreba masla sa zvýšila o 0,1 kg (4,8 %) a kyslomliečnych výrobkov o 0,1 (0,7 %).

Opačný trend, medziročné zníženie spotreby (o 6,1 %) sa prejavilo v kategórii syrov a tvarohov spolu, pričom výrazný pokles nastal v spotrebe tavených syrov (o 20 %); spotreba čerstvých syrov a tvarohov zostáva nezmenená, dosahuje hodnotu 2,8 kg na obyvateľa.

V roku 2008 v porovnaní s rokom 2007 sa znížila spotreba sušeného a zahusteného mlieka (o 6,3 %) a pre rok 2009 je odhadované ďalšie zníženie spotreby uvedenej kategórie výrobku.

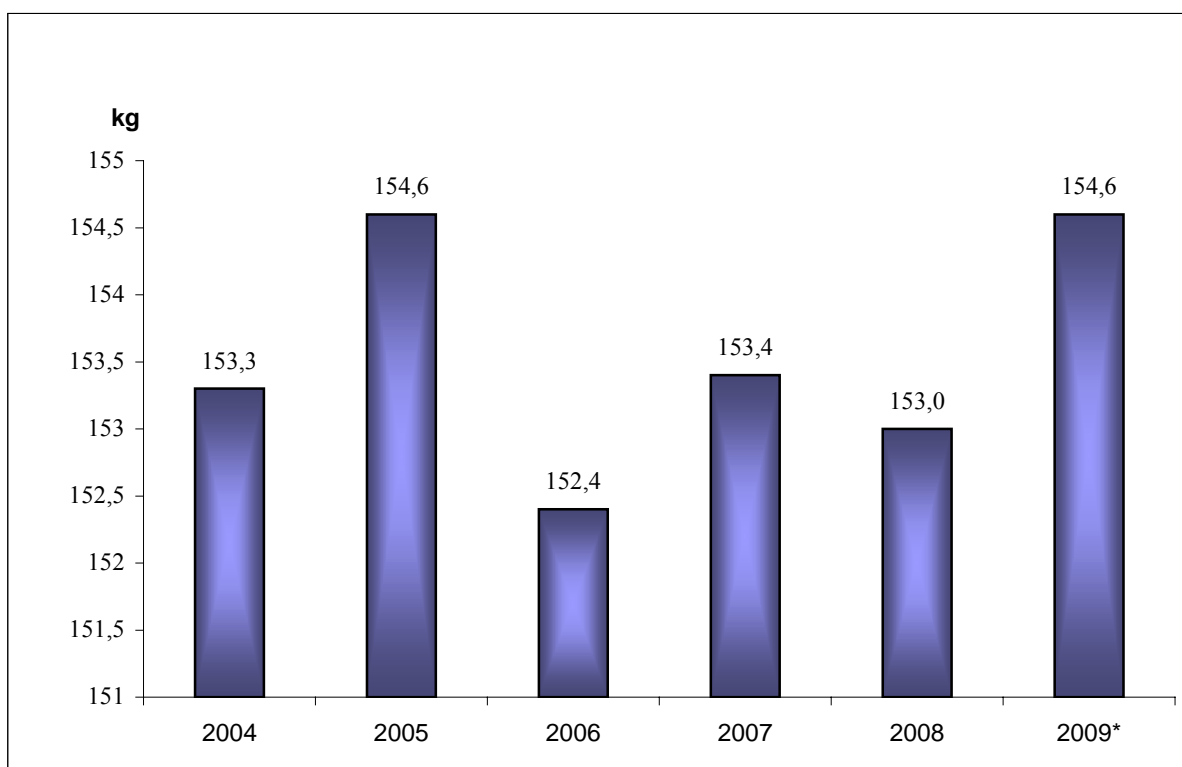
Spotreba tavených syrov sa medziročne znížila o 0,2 kg (9,1 %) na 2 kg na obyvateľa a odhaduje sa, že v roku 2008 poklesne o 0,4 kg (20 %).

Celková spotreba mlieka a mliečnych výrobkov v SR prepočítaná v hodnote mlieka bez masla v roku 2008 v porovnaní s rokom 2007 poklesla o 0,4 kg (0,3 %) a stále zaostáva za priemerom väčšiny krajín Európskej únie; pre rok 2009 sa však predpokladá, najmä vplyvom zvýšenej spotreby konzumného kravského mlieka, s jej nárastom o 1,6 kg (1,0 %).

Graf č. 5

Priemerná spotreba mlieka a mliečnych výrobkov (v hodnote mlieka bez masla) na obyvateľa SR v rokoch 2004 až 2009

The average milk and dairy products consumption per the SR inhabitant in 2004 and 2009 (in the milk value without butter)

Prameň: ŠÚ SR, * odhad

Priemerná spotreba mlieka a mliečnych výrobkov na obyvateľa SR

Average consumption of milk and dairy products per inhabitant in the SR

Tabuľka č. 11

Ukazovateľ	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Priemerný počet obyvateľov v tis.	5 382,2	5 386,7	5 391,2	5 396,2	5 407,0	5 416,2
Mlieko a mliečne výrobky (v hodnote mlieka bez masla) v kg	153,3	154,6	152,4	153,4	153,0	154,6
v tom:						
mlieko kravské	151,2	152,3	150,2	151,3	151,0	152,6
mlieko kozie	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
mlieko ovčie	1,5	1,7	1,6	1,5	1,4	1,4
Mlieko a mliečne výrobky (v hodnote mlieka bez masla) v l	148,9	150,2	148,0	148,9	148,6	150,2
v tom:						
mlieko kravské	146,8	147,9	145,8	146,9	146,6	148,2
mlieko kozie	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
mlieko ovčie	1,5	1,7	1,6	1,4	1,4	1,4
Mlieko konzumné spolu v kg	59,1	55,7	55,9	52,4	48,3	51,3
v tom						
mlieko kravské	58,5	55,1	55,3	51,8	47,7	50,7
mlieko kozie	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Mlieko konzumné spolu v l	57,4	54,1	54,2	50,9	46,9	49,8
v tom						
mlieko kravské	56,8	53,5	53,6	50,3	46,3	49,2
mlieko kozie	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Syry a tvarohy spolu v kg	8,2	9,1	9,5	9,8	9,2	9,0
v tom:						
čerstvé syry a tvarohy	2,3	2,9	2,7	2,8	2,8	2,8
z toho						
tvarohy	1,9	2,2	2,0	2,0	1,9	1,9
ostatné netavené syry	3,9	4,3	4,6	5,0	4,8	4,6
v tom:						
extra tvrdé, tvrdé a polotvrde	2,1	2,2	2,4	3,4	3,5	3,4
mäkké a polomäkké	1,8	2,1	2,2	1,6	1,3	1,2
Tavené syry	2	1,9	2,2	2,0	1,6	1,6
Sušené a zahustené mlieko v kg	1,4	1,7	1,1	1,6	1,5	1,4
Maslo v kg	2,2	2,0	2,0	2,1	2,2	2,3
Smotana v kg	2,2	2,8	3,0	3,0	4,4	4,4
Kyslo-mliečne výrobky v kg	12,6	13,1	12,3	13,7	13,8	13,9
z toho:						
jogurty	6,9	7	6,3	6,3	6,9	7,1
fermentované smotany	2,2	2,1	1,9	1,8	1,8	1,7

Prameň: ŠÚ SR,* odhad

2.4. Zásoby

Zásoby kravského mlieka a mliečnych výrobkov (v prepočte na mlieko) sa medziročne znížili o 34,2 %. K poslednému dňu roku 2009 predstavovali 26,0 tis. ton, čo je 1,9 % z celkových zdrojov. V medziročnom porovnaní sa ku koncu roku 2009 zvýšil stav zásob prírodných syrov o 21,5 %. Stav zásob masla a ostatných výrobkov z mliečneho tuku sa znížil o 42,6 % a stav zásob sušeného odtučneného mlieka medziročne klesol o 13,6 %.

Zmena zásob pri sledovaných mliečnych výrobkoch na konci roku 2009 v porovnaní s rokom 2008

Stocks Change of Monitored Dairy Products at the End of 2009 in Comparison with 2008

Tabuľka č. 12

Ukazovateľ	stav zásob k 31.12.2008 (t)	stav zásob k 31.12.2009 (t)	zmena stavu (t)	Index 2009/08
Prírodné syry	1 138	1 382	244	121,5
Sušené odtučnené mlieko	405	350	-55	86,4
Maslo a ostatné výrobky z mliečneho tuku	263	151	-112	57,4

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 a vlastné prepočty

2.5 Bilancie zdrojov a použitia

Bilancia predaného kravského mlieka v SR (v tonách)

Balance of sold cow milk in the SR in Tons

Tabuľka č. 13

Ukazovateľ	M.j.	2006	2007	2008	2009	2010*
Priemerné počty dojníc	tis. ks	193	181	176	166	159
Úžitkovosť	kg	5 670	5 951	6 025	5 770	5 780
Produkcia	t	1 091 737	1 074 655	1 057 249	957 327	919 020
Počiatkové zásoby	t	17 596	27 678	32 714	39 524	26 003
Predaj mlieka od prvovýrobcov	t	970 115	973 561	954 993	864 077	829 374
Dovoz	t	351 188	412 757	447 320	461 142	486 856
Zdroje spolu	t	1 338 899	1 413 997	1 435 027	1 364 743	1 342 233
Vývoz	t	515 042	550 205	589 655	489 889	477 187
Dom. spotreba bez nat. spotreby	t	796 179	831 078	805 847	848 852	844 917
Konečné zásoby	t	27 678	32 714	39 524	26 002	20 129
Podiel dovozu na spotrebe	%	44,1	49,7	55,5	54,3	57,6
Podiel dovozu na predaji mlieka	%	36,2	42,4	46,8	53,4	58,7
Podiel vývozu na predaji mlieka	%	53,1	56,5	61,7	56,7	57,5

Prameň: ŠÚ SR, ML (MP SR) 6-12, MP SR: dovoz a vývoz zo dňa 16.3.2010 a vlastný prepočet, * odhad

Poznámka: dovoz a vývoz v prepočte na tekuté mlieko, Zdroje spolu=Počiatkové zásoby+Predaj mlieka+dovoz

Bilancia prírodných syrov v tonách (0406 10 – 0406 20 a 0406 40 – 0406 90)

Balance of natural cheeses in tons (0406 10 – 0406 20 a 0406 40 – 0406 90)

Tabuľka č. 14

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009	2010*
Počiatkové zásoby	781	1 314	1 306	1 138	1 383
Produkcia spolu	48 315	44 669	38 391	35 163	35 069
Dovoz	15 120	16 195	20 976	23 670	23 817
Zdroje spolu	64 216	62 178	60 673	59 971	60 269
Vývoz	24 360	19 671	18 616	17 592	17 498
Domáca spotreba	38 542	41 201	40 919	40 996	41 582
Konečné zásoby	1 314	1 306	1 138	1 383	1 189

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12, ŠÚ SR, MP SR, dovoz a vývoz zo dňa 16.3.2010 a vlastné prepočty, * odhad

Bilancia sušeného odtučneného mlieka v tonách (0402 10)

Balance of skimmed milk powder in tons (0402 10)

Tabuľka č. 15

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009	2010*
Počiatkové zásoby	224	246	662	405	350
Produkcia spolu	5 705	8 207	7 272	4 070	5 092
Dovoz	4 258	4 130	5 472	4 384	4 291
Zdroje spolu	10 187	12 583	13 406	8 859	9 733
Vývoz	4 796	9 266	9 305	4 167	4 286
Domáca spotreba	5 145	2 655	3 696	4 342	5 192
Konečné zásoby	246	662	405	350	255

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12, ŠÚ SR, MP SR, dovoz a vývoz zo dňa 16.3.2010 a vlastné prepočty, * odhad

Bilancia masla a ostatných mlieč. výrobkov z mliečného tuku v tonách (0405 10-0405 90)

Balance of butter and other dairy products from butter fat in tons (0405 10-0405 90)

Tabuľka č. 16

Ukazovateľ	2006	2007	2008	2009	2010*
Počiatkové zásoby	75	233	388	263	151
Produkcia spolu	10 689	11 690	11 815	10 069	10 148
Dovoz	4 194	4 803	5 272	9 295	9 243
Zdroje spolu	14 958	16 726	17 475	19 627	19 542
Vývoz	2 413	3 431	3 132	1 929	2 057
Domáca spotreba	12 693	12 907	14 080	17 547	17 309
Konečné zásoby	233	388	263	151	176

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12, ŠÚ SR, MP SR, dovoz a vývoz zo dňa 16.3.2010 a vlastné prepočty, * odhad

2.6 Zahranicičný obchod

Slovensko vykazuje v komodite mlieko a mliečne výrobky (CN 0401-0406) za rok 2009 zápornú zahranično-obchodnú bilanciu vo výške -23 846 tis. EUR

Na základe údajov colnej štatistiky pokles hmotnostného objemu vývozu sa prejavil pri všetkých položkách (0401-0406) predmetnej komodity. Zo Slovenska sa v roku 2009 vyviezlo celkovo o 40,5 tis. t (13,4 %) menej mlieka a mliečnych výrobkov ako v roku 2008.

Najvyšší podiel vývozu z celkového vývozu do EÚ tvoril vývoz tekutého mlieka do Talianska (24,1 %), do Českej republiky (21,6 %) a do Maďarska (19,8 %). Maslo sa vyvážalo prevažne do Českej republiky, Nemecka, Poľska, syry najmä do Poľska, Českej republiky, Nemecka, sušené a zahustené mlieko do Českej republiky a Španielska. Vývoz mlieka a mliečnych výrobkov do tretích krajín v roku 2009 bol 2 447 t (0,9 % z celkového vývozu za komoditu mlieko). Najvyšší podiel na vývoze do tretích krajín tvoril vývoz syrov do Ruska (35,9 %), do Libanonu 26,9 % a tekutého mlieka do Chorvátska (16,5 %).

Hmotnostný objem dovozu poklesol pri dvoch položkách (0401 a 0402). Na Slovensko sa doviezlo celkovo o 9,4 tis. t (5,1 %) menej ako za rok 2008. Z celkového dovozu bol podiel dovozu z EÚ 99,96 %. Najvyšší podiel dovozu z celkového dovozu z EÚ tvoril dovoz tekutého mlieka z Českej republiky (27,5 %) a Maďarska (9,3 %).

Maslo sa dovážalo prevažne z Českej republiky, Nemecka, Poľska, syry z Poľska, Českej republiky, Nemecka, sušené a zahustené mlieko z Českej republiky.

Dovoz mlieka a mliečnych výrobkov z tretích krajín v roku 2009 bol len 75 t.

Z uvedeného množstva dovoz tekutého mlieka z Bosny a Hercegoviny bol 30,8 %, dovoz syrov z Azerbajdžanu 20,8 % a dovoz masla z Nového Zélandu 14,1 %.

Dovoz a vývoz mlieka a mliečnych výrobkov a saldo zahraničného obchodu v SR

Import, export and foreign trade balance of milk and dairy products of the SR

Tabuľka č. 17

Ukazovateľ	Dovoz celkom				Vývoz celkom				I.-XII. 2008		I.-XII.2009	
	I.-XII. 2008		I.-XII.2009		I.-XII. 2008		I.-XII.2009		Rozdiel	Saldo	Rozdiel	Saldo
	v tonách	v tis. EUR	v tonách	v tis. EUR	v tonách	v tis. EUR	v tonách	v tis. EUR	v tonách	v tis. EUR	v tonách	v tis. EUR
0401												
Tekuté mlieko EÚ-27	103 527	46 685	83 433	32 375	194 676	110 437	194 617	67 684	91 149	63 753	111 184	35 309
Tretie krajiny	0	0	24	1 145	5 836	123	559	6 869	5 836	3 700	535	380
Spolu	103 527	46 685	83 457	32 412	200 512	114 137	195 176	68 101	96 985	67 452	111 719	35 689
0402												
Sušené a zahust.mlieko EÚ-27	9 921	22 890	9 512	17 187	15 116	36 772	9 426	15 472	5 195	13 882	-86	-1 715
Tretie krajiny	25	1	0	0	1 824	156	348	8 586	1 799	4 643	348	606
Spolu	9 946	22 934	9 512	17 187	16 940	41 459	9 774	16 078	6 994	18 525	262	-1 109
0403												
Kyslomliečne výrobky EÚ-27	38 458	41 123	41 808	40 700	17 120	18 793	16 471	17 386	-21 338	-22 330	-25 337	-23 314
Tretie krajiny	2	0	1	60	104	4	0	0	102	113	-1	-2
Spolu	38 460	41 126	41 809	40 702	17 224	18 909	16 471	17 386	-21 236	-22 216	-25 338	-23 316
0404												
Srvatka-EÚ-27	4 135	3 343	4 481	4 220	37 965	4 336	14 959	2 994	33 830	993	10 478	-1 226
Tretie krajiny	3	0	3	0	561	24	86	0	558	717	83	33
Spolu	4 138	3 350	4 484	4 236	38 526	5 060	15 045	3 043	34 388	1 710	10 561	-1 193
0405												
Maslo EÚ-27	5 266	16 584	9 285	36 530	2 422	7 084	1 914	5 089	-2 844	-9 500	-7 371	-31 441
Tretie krajiny	6	1	10	0	710	70	15	663	704	2 077	5	-3
Spolu	5 272	16 608	9 295	36 554	3 132	9 186	1 929	5 110	-2 140	-7 422	-7 366	-31 444
0406												
Syry a tvaroh EÚ-27	24 701	71 306	28 080	73 577	23 415	95 649	21 063	67 409	-1 286	24 342	-7 017	-6 168
Tretie krajiny	42	7	36	1 747	1 743	151	1 580	78 749	1 701	4 340	1 544	3 695
Spolu	24 743	71 526	28 116	73 681	25 158	100 208	22 643	71 208	415	28 682	-5 473	-2 473
Spolu 0401-0406		202 228		204 772		288 959		180 926		86 731		-23 846

Prameň: ŠÚ SR, MP SR a vlastné prepočty

Poznámka údaje sú zo dňa 16.3.2010, zahŕňajú doložené hodnoty MP SR, prepočítané konverzným kurzom 30,1260

2.7 Ceny

Spracovateľské ceny vybraných mliečnych výrobkov v SR v EUR/kg (bez DPH)

Processor prices of selected milk products in the SR in EUR/kg (excl. VAT)

Tabuľka č. 18

Ukazovateľ	Rok/mes.	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	I.-XII.*
Mlieko konz.plnot. trv. 1 liter. kr.	2006	I	I	I	I	I	I	I	I	I	0,61	0,62	0,63	0,61
	2007	0,63	0,62	0,62	0,60	0,61	0,62	0,62	0,63	0,61	0,64	0,68	0,71	0,64
	2008	0,69	0,67	0,67	0,64	0,66	0,61	0,63	0,64	0,62	0,59	0,59	0,60	0,63
	2009	0,60	0,58	0,53	0,46	0,48	0,43	0,43	0,43	0,43	0,46	0,43	0,48	0,47
	Index	2009/2008	87,4	85,4	78,0	71,6	72,3	70,4	70,3	67,1	69,7	78,1	74,1	80,1
Mlieko polotučné trv. 1 liter. kr.	2006	0,47	0,47	0,47	0,45	0,47	0,46	0,47	0,47	0,46	0,48	0,48	0,48	0,47
	2007	0,47	0,48	0,47	0,45	0,46	0,46	0,46	0,48	0,49	0,53	0,56	0,56	0,49
	2008	0,55	0,54	0,52	0,51	0,52	0,49	0,47	0,49	0,48	0,48	0,47	0,45	0,49
	2009	0,43	0,38	0,34	0,32	0,31	0,31	0,32	0,31	0,32	0,34	0,36	0,38	0,34
	Index	2009/2008	78,9	69,6	65,9	63,0	60,0	64,0	67,1	64,5	67,1	70,1	76,0	83,3
Mlieko odtučnené trv. 1 liter.kr.	2006	0,45	0,45	0,47	0,45	0,45	0,43	0,43	0,43	0,44	0,45	0,45	0,46	0,45
	2007	0,45	0,44	0,44	0,44	0,43	0,43	0,44	0,45	0,44	0,49	0,52	0,53	0,46
	2008	0,51	0,51	0,51	0,49	0,48	0,47	0,45	0,47	0,45	0,46	0,45	0,44	0,47
	2009	0,40	0,40	0,32	0,30	0,33	0,29	0,30	0,30	0,30	0,31	0,34	0,35	0,33
	Index	2009/2008	78,4	78,0	63,2	61,5	68,2	62,2	66,2	63,9	67,1	68,8	74,8	79,3
Mlieko polotučné 1 liter. vrecko	2006	0,44	0,44	0,44	0,44	0,43	0,43	0,43	0,43	0,44	0,43	0,43	0,44	0,43
	2007	0,44	0,44	0,44	0,44	0,43	0,44	0,44	0,44	0,45	0,48	0,52	0,52	0,46
	2008	0,53	0,54	0,53	0,53	0,52	0,51	0,50	0,49	0,49	0,49	0,48	0,44	0,51
	2009	0,44	0,43	0,40	0,38	0,34	0,34	0,33	0,33	0,34	0,34	0,35	0,36	0,37
	Index	2009/2008	83,4	80,2	75,6	72,2	66,6	67,4	66,5	67,4	69,9	69,9	71,9	81,7
Smotana 33 % 150-500g balenie	2006	2,11	2,13	2,15	2,18	2,21	2,16	2,17	2,17	2,15	2,21	2,10	2,12	2,15
	2007	2,12	2,16	2,13	2,11	2,14	2,16	2,13	2,15	2,14	2,35	2,42	I	2,22
	2008	2,44	2,41	2,36	2,44	2,43	2,34	2,34	2,31	2,37	2,32	2,32	2,27	2,36
	2009	2,31	2,27	2,21	2,16	2,02	2,06	2,04	1,95	1,98	1,91	1,88	1,86	2,04
	Index	2009/2008	94,6	94,2	93,8	88,5	82,9	88,2	87,3	84,3	83,7	82,4	80,8	81,9
Tvaroh mäkký	2006	2,35	2,32	2,33	2,31	2,32	2,31	2,31	2,30	2,33	2,32	2,31	2,29	2,32
	2007	2,34	2,38	2,31	2,29	2,32	2,34	2,30	2,31	2,36	2,41	2,50	2,47	2,35
	2008	2,55	2,52	2,51	2,51	2,55	2,51	2,51	2,47	2,43	2,44	2,45	2,42	2,49
	2009	2,44	2,42	2,39	2,14	2,02	1,93	1,89	1,91	1,96	2,02	2,01	1,97	2,07
	Index	2009/2008	95,9	95,7	95,2	85,3	79,0	77,0	75,3	77,5	80,7	82,9	82,0	81,4

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 * vážený priemer, I - individuálny údaj

Poznámka: do decembra 2008 sú ceny v EUR prepočítané konverzným kurzom 30,1260

Ukazovateľ	Rok/mes.	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	I.-XII.*
Jogurt biely 130-150 g.	2006	1,47	1,50	1,49	1,24	1,23	1,24	1,12	1,13	1,33	1,24	1,38	1,41	1,41
obsah tuku do 4,6 % hmotnosti **	2007	1,40	1,42	1,41	1,40	1,42	1,39	1,40	1,43	1,41	1,50	1,62	1,60	1,44
	2008	1,58	1,66	1,60	1,58	1,65	1,52	1,57	1,55	1,61	1,53	1,65	1,59	1,59
	2009	1,38	1,38	1,37	1,35	1,34	1,35	1,34	1,36	1,37	1,35	1,35	1,35	1,36
Index	2009/2008	87,4	82,9	85,5	85,6	81,2	88,9	85,7	88,1	84,7	88,4	81,7	85,2	85,5
Sušené odtučnené mlieko s obsahom do 1,5 %, vrátane	2006	2,55	2,60	2,78	2,64	2,76	2,71	2,81	2,85	I	I	2,64	I	2,70
	2007	I	2,87	2,92	2,93	3,20	3,47	3,65	3,57	3,61	3,76	3,40	2,98	3,35
	2008	2,78	2,97	2,72	2,88	2,62	2,86	3,19	2,81	3,02	3,44	I	2,85	3,01
	2009	2,18	I	I	I	I	I	I	1,69	1,65	1,77	I	I	1,87
Index	2009/2008	78,45	x	x	x	x	x	x	60,4	54,5	51,5	x	x	62,2
Sušené plnotučné mlieko (od 26 % do 42 % tuku)	2006	3,01	3,02	3,13	2,50	3,15	3,07	3,14	2,90	2,97	I	2,77	I	2,82
	2007	3,13	2,37	2,83	2,77	3,02	3,06	3,01	3,46	3,44	3,82	4,21	4,07	3,26
	2008	3,94	3,61	3,28	3,22	3,39	3,36	3,47	3,39	3,45	3,48	3,45	3,19	3,38
	2009	3,18	I	2,65	I	2,35	I	I	2,34	2,37	I	2,58	I	2,60
Index	2009/2008	80,6	x	80,9	x	69,4	x	x	69,1	68,7	x	75,0	x	77,0
Maslo spotrebiteľské balenie 100g–250 g , max. 16 % vody	2006	3,85	3,71	3,87	3,86	3,87	3,79	3,83	3,80	3,75	3,83	3,84	3,92	3,84
	2007	3,85	3,80	3,81	3,78	3,80	3,78	3,80	3,84	4,08	4,19	4,46	4,47	3,95
	2008	4,52	4,40	4,23	4,12	3,96	3,81	3,85	3,70	3,86	3,88	3,84	3,87	4,01
	2009	3,80	3,59	3,47	3,15	3,14	3,27	3,30	3,28	3,27	3,57	4,16	4,44	3,55
Index	2009/2008	84,1	81,7	82,1	76,5	79,2	85,8	85,7	88,6	84,9	92,0	108,5	114,8	88,6
Maslo bloky (max. 16 % vody)	2006	3,08	2,97	3,15	3,25	3,16	3,02	3,04	3,09	3,18	2,93	3,20	3,73	3,11
	2007	3,15	2,99	3,19	3,05	3,07	3,21	3,70	3,65	4,50	4,46	4,61	4,20	3,56
	2008	3,30	2,98	3,52	3,45	4,13	3,24	3,37	3,73	3,04	4,18	4,00	2,77	3,27
	2009	1,78	2,40	2,12	2,44	2,24	2,82	2,16	2,66	3,19	3,01	3,63	3,81	2,35
Index	2009/2008	54,0	80,5	60,3	70,6	54,4	87,1	64,2	71,3	104,7	72,0	90,9	137,4	71,8
Eidamská tehla 45 %	2006	3,96	3,69	3,65	3,67	3,39	3,38	3,64	3,40	3,51	3,58	3,61	3,69	3,55
	2007	3,65	3,59	3,50	3,41	3,42	3,30	3,55	3,80	4,20	4,60	4,62	4,66	3,91
	2008	4,78	4,63	4,37	4,04	3,57	3,68	3,76	3,74	3,80	3,81	3,62	3,37	3,92
	2009	3,49	I	2,83	2,91	3,05	3,29	3,38	3,16	3,28	3,50	3,68	4,87	3,38
Index	2009/2008	72,9	x	64,8	72,0	85,6	89,4	89,9	84,5	86,4	92,0	101,9	144,5	86,4

Prameň: Výkaz ML (MP SR) 6-12 * vážený priemer, I - individuálny údaj

** od roku 2009 Jogurt biely 125-175g, obsah tuku najmenej 3 % a menej ako 10 % hmotnosti

Poznámka: do decembra 2008 sú ceny v EUR prepočítané konverzným kurzom 30,1260

Vývoj spotrebiteľských cien vybraných mliečnych výrobkov v SR v EUR (vrátane DPH)

Development of consumer prices of selected dairy products in the SR in EUR (incl. VAT)

Tabuľka č. 19

Ukazovateľ	m.j.	Rok/mes.	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December	Priemer*	
Pasterizované polotučné mlieko	l	2006	0,65	0,65	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,65	0,64	0,64	
		2007	0,65	0,65	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,64	0,66	0,70	0,73	0,74	0,66
		2008	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,72	0,73	0,73	0,72	0,71	0,71	0,70	0,73
		2009	0,70	0,70	0,67	0,62	0,59	0,57	0,56	0,56	0,54	0,54	0,54	0,56	0,59	0,60
		Index	2009/2008	93,8	93,1	89,5	82,4	78,5	79,6	77,1	77,0	75,3	75,8	79,1	84,0	82,2
Pasterizované polotučné mlieko trvanlivé	ks	2006	0,76	0,75	0,74	0,73	0,73	0,72	0,72	0,73	0,72	0,72	0,73	0,74	0,74	0,73
		2007	0,74	0,74	0,74	0,73	0,73	0,73	0,73	0,73	0,73	0,74	0,78	0,82	0,84	0,75
		2008	0,85	0,84	0,83	0,82	0,82	0,79	0,78	0,77	0,76	0,76	0,75	0,75	0,75	0,79
		2009	0,74	0,73	0,70	0,64	0,63	0,62	0,60	0,60	0,60	0,61	0,63	0,64	0,64	0,65
		Index	2009/2008	86,7	86,7	84,8	77,6	77,2	79,0	77,1	77,7	79,2	80,5	84,1	85,7	81,4
Zahustené nesladené mlieko 310 g	ks	2006	1,35	1,35	1,35	1,34	1,33	1,33	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,35
		2007	1,35	1,36	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35	1,34	1,36	1,38	1,40	1,42	1,36
		2008	1,44	1,46	1,47	1,47	1,47	1,47	1,46	1,45	1,45	1,44	1,45	1,45	1,43	1,45
		2009	1,43	1,45	1,44	1,40	1,42	1,40	1,40	1,43	1,43	1,43	1,44	1,44	1,42	1,43
		Index	2009/2008	99,1	99,5	98,2	95,2	96,9	97,2	96,6	98,4	99,1	98,3	99,4	99,4	99,4
Šmotanový jogurt ovocný	kg	2006	0,38	0,38	0,38	0,38	0,38	0,38	0,37	0,37	0,37	0,37	0,38	0,38	0,38	0,38
		2007	0,38	0,37	0,38	0,38	0,38	0,38	0,37	0,37	0,37	0,37	0,38	0,38	0,39	0,38
		2008	0,39	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,39	0,39	0,39	0,40	0,39	0,39	0,40	0,39
		2009	0,40	0,39	0,38	0,38	0,38	0,37	0,37	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,37
		Index	2009/2008	101,9	98,6	96,0	95,0	95,6	93,7	94,9	91,5	91,0	92,0	91,6	90,2	94,3
Syr Eidamská tehla	kg	2006	5,58	5,57	5,44	5,44	5,45	5,46	5,42	5,37	5,36	5,36	5,45	5,51	5,46	5,46
		2007	5,56	5,51	5,49	5,38	5,40	5,35	5,35	5,35	5,35	5,38	6,69	6,92	6,97	5,84
		2008	7,09	7,02	6,88	6,70	6,49	6,20	6,11	5,97	5,89	5,87	5,78	5,64	5,64	6,30
		2009	5,65	5,48	5,20	4,78	4,77	4,73	4,57	4,66	4,71	4,83	4,92	4,94	4,94	4,94
		Index	2009/2008	79,7	78,1	75,6	71,4	73,5	76,2	74,8	78,0	80,0	82,3	85,1	87,6	78,3
Oštiepok údený	ks	2006	8,16	8,12	8,26	8,23	8,26	8,24	8,22	8,14	8,09	8,15	8,15	8,28	8,18	8,20
		2007	8,35	8,35	8,33	8,43	8,47	8,46	8,47	8,54	8,55	8,72	9,19	9,35	9,35	8,60
		2008	9,48	9,82	9,79	10,13	10,12	10,19	10,12	10,13	10,12	10,32	10,30	10,06	10,06	10,05
		2009	10,24	10,29	10,15	9,82	9,67	9,75	9,60	9,77	9,73	9,79	9,62	9,50	9,50	9,83
		Index	2009/2008	108,0	104,7	103,7	96,9	95,6	95,7	94,9	96,5	96,2	94,9	93,4	94,5	97,8
Tvaroh tučný 250 g	ks	2006	0,93	0,94	0,93	0,92	0,93	0,93	0,92	0,92	0,92	0,92	0,93	0,94	0,92	0,93
		2007	0,94	0,93	0,94	0,92	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,94	0,96	0,99	1,00	0,95
		2008	1,03	1,03	1,04	1,03	1,03	1,04	1,04	1,04	1,03	1,02	1,02	1,00	1,01	1,03
		2009	1,02	1,02	1,00	0,98	0,99	0,98	0,98	0,98	0,99	0,98	0,97	0,95	0,95	0,99
		Index	2009/2008	99,1	98,6	96,3	94,9	96,5	94,0	94,6	94,7	97,3	96,4	97,3	94,2	96,2
Maslo čerstvé 125 g	l	2006	0,76	0,75	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,76	0,77	0,77	0,77	0,76
		2007	0,78	0,78	0,77	0,77	0,77	0,77	0,77	0,77	0,78	0,82	0,88	0,91	0,93	0,81
		2008	0,93	0,93	0,91	0,91	0,89	0,86	0,84	0,84	0,82	0,82	0,82	0,82	0,81	0,87
		2009	0,81	0,80	0,77	0,75	0,72	0,70	0,69	0,70	0,71	0,71	0,71	0,76	0,82	0,75
		Index	2009/2008	87,2	86,2	84,2	82,5	80,7	81,0	81,9	84,9	86,3	86,2	92,2	100,9	86,1

Prameň: ŠÚ SR – Indexy spotrebiteľských cien *aritmetický priemer

Poznámka: do decembra 2008 sú ceny v EUR prepočítané konverzným kurzom 30,126

3. Situácia na trhu v EÚ

V členských štátoch EÚ sa počet dojníc v roku 2009 medziročne zvýšil približne o 0,2 % na 24,3 mil. kusov, pre rok 2010 sa predpokladá nezmenený stav.

Odhadovaný nárast produkcie mlieka pre rok 2009 je 0,4 % na 150 mil. ton.

Situácia v produkcii mlieka je v EÚ dlhodobo kontrastná. Niektoré štáty EÚ sú schopné využiť každé navýšenie produkčných kvót stanovených EÚ (o 1 % ročne) k zvýšeniu vnútroštátnej výroby mlieka, a to napriek ekonomickej kríze a veľmi nízkym cenám mlieka. Medzi také štáty patrí najväčší európsky producent mlieka Nemecko, ale i Rakúsko, Taliansko, Holandsko a Dánsko. Je zjavné, že tieto štáty nahrádzajú produkciu mlieka, ktorá sa prepadá v štátoch iných (napr. u druhého a tretieho producenta mlieka v EÚ, ktorými sú Francúzsko a Veľká Británia).

Európska komisia prijala celú škálu podporných opatrení, vrátane priamej finančnej podpory producentov mlieka v celkovej hodnote 300 miliónov EUR pre rok 2010.

Do ukončenia mliečnej kvóty EÚ by malo pomerne významnú úlohu zohrávať vypracovanie stratégie na odbyt mlieka v tretích krajinách.

Nákup mlieka od prvovýrobcov podľa údajov EDA klesol o 0,2 %, predpokladá sa, že v roku 2010 veľmi mierne vzrastie.

Pri mliečnych výrobkoch sa podľa predbežných údajov produkcia zvýšila pri sušenom odtučnenom mlieku o 5,8 % a v kategórii syry o 0,2 %. V roku 2010 sa predpokladá zvýšenie produkcie len pri komodite syry.

Pokles produkcie za rok 2009 bol zaznamenaný pri masle o 0,5 %, pri sušenom plnotučnom mlieku o 4,7 %, pre rok 2010 je odhadovaný ich ďalší pokles.

Dovoz mliečnych výrobkov do EÚ sa zvýšil len pri syroch, v roku 2010 by mal zostať na rovnakej úrovni.

Výrazne poklesol dovoz masla (o 18,5 %) a dovoz sušeného odtučneného mlieka (o 16,7 %). V roku 2010 zvýšenie dovozu sledovaných mliečnych výrobkov sa nepredpokladá. V porovnaní s rokom 2008 sa znížil vývoz v kategórii sušené plnotučné mlieko (o 10,6 %).

Nárast vývozu v roku 2009 bol zaznamenaný pri sušenom odtučnenom mlieku (o 25,7 %) a pri syroch (o 0,9 %).

Podľa odhadov EDA sa v roku 2010 očakáva medziročné zníženie vývozu pri sušenom plnotučnom mlieku (o 2,3 %); zvýšenie vývozu sa predpokladá u ostatných sledovaných mliečnych výrobkov.

Najväčší pokles produkcie masla, podľa údajov PPA-ATIS do novembra 2009, bol zaznamenaný v Taliansku, Poľsku, Francúzsku, Portugalsku, Lotyšsku a Belgicku, zvýšenie produkcie bolo dosiahnuté v Estónsku, Belgicku i vo Veľkej Británii.

Produkcia syrov z kravského mlieka klesla v mnohých členských štátoch okrem Belgicka, Nemecka, Dánska, Estónska Maďarska, Talianska a Cypru.

Výroba sušeného odtučneného mlieka sa zvýšila najmä v Španielsku, Rakúsku, Nemecku a Belgicku.

Počet dojníc, produkcia a predaj mlieka v EÚ

Number of milking cows and sale of milk in the EU

Tabuľka č. 20

Ukazovateľ	2006	2007*	2008*	2009**	2010**
	EÚ-25	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27
Dojnice tis. ks	22 314	24 187	24 248	24 300	24 300
Produkcia mlieka v tis. t	141 498	147 944	149 382	150 000	150 000
Predaj mlieka do mliekárni v tis. t	131 680	133 767	135 508	135 225	135 300

Prameň: EDA, január 2010* predbežný údaj, **predpoklad

Bilancia syrov v EÚ v tis. ton

Balance of cheeses in the EU in thousand tons

Tabuľka č. 21

Ukazovateľ	2006	2007*	2008*	2009**	2010**
	EÚ-25	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27
Produkcia	8 695	8 978	9 035	9 050	9 100
Dovoz	108	94	89	90	90
Vývoz	584	594	555	560	580
Domáca spotreba	8 491	8 723	8 814	8 850	8 860
Spotreba na osobu v kg	18,3	17,6	17,7	17,7	17,7

Prameň: EDA, január 2010* predbežný údaj, **predpoklad

Bilancia masla v EÚ v tis. ton

Balance of butter in the EU in thousand tons

Tabuľka č. 22

Ukazovateľ	2006	2007*	2008*	2009**	2010**
	EÚ-25	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27
Počiatkové zásoby	164	110	90	160	190
Produkcia	2 080	2 110	2 090	2 080	2 040
Dovoz	82	85	92	75	70
Celkové zdroje	2 326	2 305	2 272	2 315	2 300
Vývoz	248	211	150	150	190
Konečné zásoby	100	90	160	190	150
Spotreba na osobu v kg	4,3	4,0	3,9	4,0	3,9

Prameň: EDA, január 2010* predbežný údaj, **predpoklad

Bilancia sušeného odtučneného mlieka v EÚ v tis. ton

Balance of skimmed milk powder in the EU in thousand tons

Tabuľka č. 23

Ukazovateľ	2006	2007*	2008*	2009**	2010**
	EÚ-25	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27
Počiatkové zásoby	74	95	128	220	330
Produkcia	1036	1090	1040	1 100	1060
Dovoz	19	6	6	5	5
Celkové zdroje	1129	1191	1174	1325	1395
Vývoz	84	196	179	225	250
Konečné zásoby	95	121	220	330	360

Prameň: EDA, január 2010* predbežný údaj, **predpoklad

Bilancia sušeného plnotučného mlieka v EÚ v tis. ton

Balance of whole milk powder in the EU in thousand tons

Tabuľka č. 24

Ukazovateľ	2006	2007*	2008*	2009**	2010**
	EÚ-25	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27	EÚ-27
Produkcia	790	775	850	810	800
Dovoz	2	2	2	2	2
Vývoz	423	362	481	430	420
Predaj	369	395	391	372	382
Zmena zásob	0	20	-20	10	0

Prameň: EDA, január 2010* predbežný údaj, **predpoklad

Nezanedbateľným faktom na jednotnom trhu EÚ s mliekom a výhodou pre Dánsko je, že 70 % produkcie mlieka vyváža v spracovaných výrobkoch mimo svojich štátnych hraníc.

Expertné skupiny Európskej komisie pre reformu mliekarenskej politiky jednotomne zdôrazňujú, že transparentnosť trhu je jedným z dôležitých faktorov ovplyvňujúcich obchodnú moc producentov.

U mlieka bol zaznamenaný v celoeurópskom priemere prepád cien o viac ako 20 %, zatiaľ čo produkcia mlieka zostáva napriek navyšovaniu národných kvót v EÚ pomerne stabilná. Podľa PPA-ATIS producentské ceny mlieka v Nemecku boli v roku 2009 najnižšie za ostatných 20 rokov. Napriek šetreniu a opatreniam nemohol žiaden podnik produkujúci mlieko v minulom roku tržbami pokryť náklady. Cenové dno sa pravdepodobne dosiahlo. Je však málo pravdepodobné, že bude producentská cena mlieka v Nemecku v najbližších 10 mesiacoch stúpať.

Producentké ceny mlieka, podľa údajov EK, v mesiaci december 2009 v porovnaní s mesiacom január 2009 vzrástli v Poľsku o 15,5 %, v Českej republike o 8,0 %, na Slovenku o 6,6 %, v Lotyšsku o 4,7 %, v Maďarsku o 1,3 %. V Nemecku zostali ceny na rovnakej úrovni. K zníženiu producentských cien mlieka došlo v Bulharsku o 12,2 % a v Estónsku o 3,5 %.

Producentké ceny mlieka v roku 2009 vo vybraných štátoch EÚ (EUR/100 kg)

Producer prices of milk in selected EU countries in 2009 (EUR/100 kg)

Tabuľka č. 25

Ukazovateľ	Bulharsko	Česko	Maďarsko	Nemecko	Slovensko	Estónsko	Lotyšsko	Poľsko
I.	29,25	23,04	23,57	26,00	24,39	24,27	23,02	22,27
II.	27,78	21,12	21,22	25,20	21,39	22,91	21,33	20,28
III.	24,62	21,74	20,40	24,00	18,72	21,10	18,90	20,46
IV.	24,40	22,04	19,85	23,00	17,68	20,20	16,85	21,05
V.	24,31	21,92	20,39	22,40	17,67	19,76	15,71	21,02
VI.	23,89	21,81	19,80	22,00	18,00	19,37	15,54	20,54
VII.	24,42	22,25	20,17	22,00	18,60	19,05	15,83	21,33
VIII.	24,43	22,42	20,50	22,18	19,54	19,38	15,95	22,45
IX.	24,16	23,00	21,28	22,07	20,96	19,77	16,44	22,73
X.	24,92	23,24	23,00	23,10	23,24	20,77	18,31	23,18
XI.	26,52	24,10	23,62	26,64	25,16	22,66	21,87	25,23
XII.	25,68	24,88	23,88	26,00	25,99	23,42	24,11	25,73

Prameň: PPA-ATIS, Európska komisia

4. Situácia na trhu vo svete

Zníženie počtu kráv vo svete, podľa údajov USDA v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 o 1,4 %, malo vplyv na zníženie celosvetovej produkcie mlieka, pri ktorej bol zaznamenaný pokles o 0,5 %.

Najvyššie zníženie počtu kráv v Číne až o 17,0 % sa odrazilo na znížení produkcie mlieka v tejto krajine o 17,1 %. India napriek svojmu 1,3 %-nému zníženiu počtu kráv dosiahla v roku 2009 zvýšenie produkcie kravského mlieka o 3,1 %.

V Brazílii zvýšenie počtu kráv o 3 % malo vplyv na zvýšenie produkcie mlieka o 3,5 %.

Najväčší svetový producent mlieka USA (mimo zoskupenia EÚ-27) zaznamenal medziročný pokles počtu kráv o 1,3 %, medziročný pokles produkcie mlieka v USA o 0,4 %.

Na Novom Zélande dosiahli 9,6 %-né zvýšenie produkcie mlieka, na ktorom malo podiel 3,9 % zvýšenie počtu kráv v tejto krajine.

Produkcia syrov sa celosvetovo zvýšila o 0,3 %. Najväčší producenti (okrem zoskupenia EÚ-27, kde výroba syrov poklesla o 1,0 %) výrobu syrov zvýšili. V USA vzrástla produkcia syrov o 1,5 %, Brazílii o 1,2 %, Argentíne o 1,7 %, Ruskej federácii o 2,4 %.

Najvyššie percentuálne zvýšenie produkcie syrov zaznamenalo Mexiko (19,7 %).

V roku 2010 sa podľa údajov USDA očakáva najvyššie percentuálne zvýšenie produkcie syrov v Brazílii (o 5,5 %), zníženie produkcie syrov na Ukrajine (o 2,0 %).

Svetová spotreba tekutého mlieka a výrobkov v roku 2009 sa medziročne zvýšila o 1,0 %, čo je v dôsledku zvýšenia cien nižší rast ako v predchádzajúcich rokoch.

V krajinách s najväčším objemom spotreby mlieka sa spotreba zvýšila, v Indii o 1,8 %, v zoskupení EÚ-27 o 0,2 %, v USA o 1,0 %.

K najväčšiemu medziročnému zníženiu spotreby mlieka došlo v Číne (o 19,1 %).

V roku 2010 sa najväčšie zníženie spotreby očakáva na Ukrajine (o 11,5 %). Zvýšiť by sa mala spotreba v Kanade (12,2 %), v Mexiku (4,7 %), v Brazílii (4,4 %), v Indii (3,9 %). Mierny rast spotreby si zachovávali do roku 2009 USA, v roku 2010 sa však očakáva mierny pokles.

Obnovenie dopytu, klesajúca produkcia mliečnych výrobkov v USA a deficit ponuky v Austrálii a na Novom Zélande, viedli k prudšiemu nárastu cien, než sa očakávalo. Korporácia Fonterra, združujúca viac ako jedenásťtisíc poľnohospodárov na Novom Zélande, kontroluje približne 40 percent svetového obchodu s maslom, sušeným mliekom a syrmi. Management Fonterra sa domnieva, že cena vyššia ako 3700 dolárov za tonu sušeného mlieka je postačujúca pre zabezpečenie nárastu svetovej produkcie. Sušené mlieko v júni a v auguste 2009 zdraželo na 3 716 dolárov za tonu.

Podľa PPA-ATIS a informácií amerického ministerstva poľnohospodárstva, priemerná cena mlieka v USA klesla v minulom roku na 0,28 USD/kg, kým v roku 2008 bola cena mlieka na úrovni 0,40 USD/kg. V roku 2010 USDA očakáva opäť rast ceny mlieka približne na úroveň 0,36 USD/kg.

Počet kráv vo vybraných krajinách sveta v tis. ks

Number of cows in selected countries of the world in thousand heads

Tabuľka č. 26

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009*	2010**
Argentín	2 100	2 150	2 150	2 150	2 100	2 100
Austrália	2 041	1 870	1 800	1 730	1 700	1 665
Brazília	15 100	15 290	15 925	16 700	17 200	17 600
Čína	6 680	7 900	8 755	8 575	7 115	7 632
Kanada	1 066	1 019	995	985	978	983
Egypt	-	-	-	-	-	-
EÚ-27	25 355	24 944	24 178	24 176	24 248	24 000
India	38 000	38 000	38 000	38 500	38 000	38 500
Japonsko	910	900	871	862	848	840
Kórea	-	-	-	-	-	-
Mexiko	9 050	9 137	9 189	9 315	9 195	8 970
Nový Zéland	3 970	4 100	4 163	4 200	4 365	4 470
Filipíny	-	-	-	-	-	-
Rumunsko	-	-	-	-	-	-
Ruská federácia	10 400	9 900	9 910	9 800	9 330	9 440
Tajvan	-	-	-	-	-	-
Ukrajina	4 130	3 840	3 221	3 096	2 856	2 730
USA	9 050	9 137	9 189	9 315	9 195	8 970
Svet spolu	124 886	124 947	125 167	126 293	124 535	125 457

Prameň: FAS, december 2009

* predbežný údaj, **odhad

Produkcia kravského mlieka vo vybraných krajinách sveta v tis. t

Production of cow milk in selected countries of the world in thousand tons

Tabuľka č. 27

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009*	2010**
Argentína	9 500	10 200	9 550	10 110	10 100	10 300
Austrália	10 429	10 395	9 870	9 500	9 670	9 570
Brazília	24 250	25 230	26 750	27 820	28 795	30 235
Kanada	7 806	8 041	8 212	8 270	8 200	8 250
Čína	27 534	31 934	35 252	34 300	28 445	31 290
Egypt	-	-	-	-	-	-
EÚ-27	134 672	132 206	132 604	133 848	133 800	134 000
India	37 520	41 000	42 890	44 500	45 865	47 670
Japonsko	8 285	8 138	8 007	7 982	7 900	7 850
Kórea	-	-	-	-	-	-
Mexiko	10 164	10 391	10 657	10 909	11 132	11 355
Nový Zéland	14 500	15 200	15 640	15 141	16 601	17 021
Filipíny	-	-	-	-	-	-
Rumunsko	-	-	-	-	-	-
Ruská federácia	32 000	31 100	32 200	32 500	32 500	32 800
Tajvan	-	-	-	-	-	-
Ukrajina	13 423	12 890	11 997	11 524	10 300	10 961
USA	80 255	82 455	84 211	86 179	85 820	85 230
Svet spolu	410 338	419 179	427 840	432 483	430 128	436 532

Prameň: FAS, december 2009

* predbežný údaj, **odhad

Produkcia syrov vo vybraných krajinách sveta v tis. t

Production of cheeses in selected countries of the world in thousand tons

Tabuľka č. 28

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009*	2010**
Argentína	400	480	520	525	534	543
Austrália	375	362	360	344	325	325
Brazília	495	528	580	607	614	648
Kanada	352	291	308	285	280	295
Egypt	-	-	-	-	-	-
EU-27	6 625	6 801	6 760	6 800	6 730	6 800
Japonsko	39	40	43	47	45	45
Kórea	24	28	24	25	26	27
Mexiko	178	182	184	188	225	231
Nový Zéland	297	292	350	292	294	306
Filipíny	5	6	7	9	10	-
Rumunsko	-	-	-	-	-	-
Ruská federácia	375	405	435	425	435	435
Ukrajina	274	210	244	249	250	245
USA	4 150	4 320	4 435	4 506	4 575	4 574
Svet spolu	13 589	13 945	14 250	14 307	14 353	14 499

Prameň: FAS, december 2009

* predbežný údaj, **odhad

Spotreba mlieka vo vybraných krajinách sveta v tis. t

Milk consumption in selected countries of the world in thousand tons

Tabuľka č. 29

Ukazovateľ	2005	2006	2007	2008	2009*	2010**
Argentína	1 800	1 900	1 900	1 975	1 980	2 000
Austrália	2 145	2 127	2 162	2 205	2 310	2 348
Brazília	13 400	13 755	10 170	10 684	10 900	11 382
Kanada	2 831	3 058	3 086	3 145	3 080	3 110
Čína	12 500	13 809	14 820	14 581	11 791	13 225
Egypt	-	-	-	-	-	-
EU-27	34 932	34 084	33 334	33 744	33 800	33 800
India	36 600	39 920	42 680	44 520	45 315	47 100
Japonsko	4 775	4 648	4 521	4 442	4 300	4 250
Kórea	-	-	-	-	-	-
Mexiko	4 400	4 450	4 275	4 265	4 421	4 630
Nový Zéland	360	360	360	345	331	340
Filipíny	-	-	-	-	-	-
Rumunsko	-	-	-	-	-	-
Ruská federácia	12 845	12 000	12 000	12 100	12 105	12 150
Tajvan	-	-	-	-	-	-
Ukrajina	5 441	6 086	3 641	3 520	3 527	3 120
USA	27 220	27 515	27 536	27 670	27 700	27 683
Svet spolu	159 249	163 712	160 485	163 196	161 560	165 138

Prameň: FAS, december 2009

* predbežný údaj, **odhad

Summary

In Slovakia in 2009 as compared with 2008, the average number of dairy cows was decreased from 175,5 thousand heads to 165,9 thousand heads, i.e. by 5,5 %.

In comparison with 2008, the average milk yield per twelve months of 2009 was decreased by 255,1 kilograms per cow (4,2 %) and it reached 5 769,8 kilograms.

The volume of milk production was decreased by 99 922,5 tons to 957 326,8 tons per year, i.e. by 9,5 %. In comparison with 2008, milk producers -legal persons decreased their cow milk production by 9,7 %.

In the calendar year 2009, it was purchased 864 076,9 tons of cow milk in total, out of which deliveries amounted 852 363 tons and direct sales amounted 11 713,9 tons.

In 2009 in comparison with calendar year 2008, approved buyers purchased by 93 260,8 tons of cow milk less, i.e. a decrease by 9,9 %. Out of the purchased volume by approved buyers, 94,9 % of delivered cow milk from farmers met parameters of the quality class Q and I.

In 2009 in comparison with the previous year, the purchase milk price was decreased by 12,94 EUR per 100 kilograms (by 38,3 %) to 20,82 EUR per 100 kilograms.

In 2009 as compared to the previous year, the average fat content of purchased cow milk was decreased (index 98,6), vice versa, the average protein content was increased (index 101,3).

In 2009 in comparison with the previous year, in the processing industry in Slovakia was observed a production decrease of: skimmed milk powder (by 43,5 %), cream (by 28,5 %), whole milk powder (by 24,4 %), butter and products from milk fat (by 14,8 %), processed cheeses (by 11,8 %), natural cheeses (by 8,4 %) and fermented milk products (by 0,4 %). In comparison with 2008, production was increased by consumable milk (+8,6 %) and sheep cheeses (+1,7 %).

Processor prices of all watched dairy products (expressed in indices) were decreased in 2009 in comparison with 2008. Processor prices of selected dairy products were decreased at the interval of index 62,2 (skimmed milk powder) – 88,6 (butter, consumer packing). Consumer prices of watched dairy products were decreased at the interval of index 78,3 (edam cheese) – 98,1 (condensed sugar free milk).

In 2009, the negative foreign trade balance with milk and dairy products reached the amount of -23 846 thousand EUR.